

Årsberetning for 2024 for Hellested Vandværk

På generalforsamlingen sidste år omtalte jeg bestyrelsens ikke helt unge alder og vores erkendelse af, at det er nødvendigt at se på en form for fornyelse. Det skal dog ikke på nogen måde være en undskyldning for at ville udskifte bestyrelsesmedlemmerne på grund af svigtende indsats og deltagelse i arbejdet. Som formand kan jeg kun være meget tilfreds og tryk ved deres engagement og arbejdsindsats. Jeg mener stadig, at vi har en rigtig god fordeling af kompetencer og viden. Vandværkets vedtægter foreskriver én suppleant, og denne har i det forgangne år været med på bestyrelsesmøderne. For at udvide kendskabet til bestyrelsesarbejdet kunne man forestille sig, at endnu en person kunne følge dette arbejde og gennem en indkøringsperiode eller lad os kalde det oplæring/overlevering finde interesse for at drive et vandværk. Der er brug for mange andre kompetencer end "blot" at kende vandets gang gennem de tekniske installationer. Ud over det lokale bestyrelsesarbejde vil der være adgang til at deltage i vores forenings mange kurser og seminarer. Suppleant og "løsarbejdere" har dog ikke stemmeret i bestyrelsen.

I beretningen sidste år nævnte jeg en stigende interesse på landsbasis om etablering af selskaber for bl.a. fælles styring og vedligehold af lokalkommunale vandværker. Den mulighed og lignende tiltag eksisterer stadig.

Rent vand er et meget diskuteret emne for tiden og særlig den potentielle påvirkning fra forurenede jord står højt på dagsordenen. For nogle år siden indførte man de såkaldte BNBO områder. Meningen er at sikre rent grundvand ved ikke at tillade brugen af bl.a. pesticider i et større område omkring de eksisterende borer og indvindingsoplande. I tilfælde hvor en aftale ikke kan forhandles på plads, vil der fra myndighedernes side blive fastsat en erstatningspris. Tidsgrænsen for kommunernes påbud var sat til 1. marts 2025, i år. Imidlertid viste dette krav ikke at være opfyldt for en lang række kommuner over hele landet. Det var også tilfældet for Stevns Kommune og Flemming Petersen (udvalgsformand for Plan, Miljø og Teknik) fortalte for åben skærm, at det kunne man ikke nå. Det blev ikke særlig godt modtaget af miljøministeren, der på flere måder var meget utilfreds med kommunernes handlemåder. Nogen burde imidlertid have fortalt ministeren

og befolkningen, at staten selv har været medvirkende til, at det er gået så galt. Undervejs i BNBO forløbet blev de udpegede områder genberegnet og mange arealer skiftede størrelser, nogle forsvandt og andre dukkede op. Altså kunne vandværkerne starte forfra med forhandlingerne med lodsejerne. Det er det, man kalder *ikke motiverende*. Mange vandværker er desuden løbet ind i problemer i forhandlingerne på grund af uklar og uigennemtænkt lovgivning.

BNBO området er ikke det eneste, hvor der med rette, synes jeg, kan udtrykkes utilfredshed. I efteråret blev alle vandværker i Stevn, Køge, Solrød og Lejre kommuner bedt om at foretage en synkronpejling af deres boringer, med henblik på at få en viden om grundvandsstanden og udarbejdelse af et såkaldt potentialekort. Ingeniørfirmaet Rambøll skulle forestå dette arbejde. Jeg skrev til både Rambøll og Stevn kommune og meddelte dem, at de uden videre kunne hente alle de oplysninger de måtte ønske i den såkaldte Jupiter databasen. Hvert år indberetter alle vandværker data om analyse- og pejleresultater for alle deres boringer. Det er bl.a. lovmæssigt bestemt, at de mindst skal omfatte 4 pejlinger fordelt over hele året og det er sket helt tilbage til det 20. århundrede. Vi udfører et stort frivilligt arbejde og indberetningen til Jupiter Databasen er ikke det eneste sted hvad angår indberetninger. Fra både Rambøll og kommunen fik jeg det man kalder en sludder for en sladder. Disse specielle pejlerunder giver ikke nogen mening, vandstanden farer ikke op og ned, men følger en mindre årstidsvariation og over tid vil en eventuel op- eller nedadgående tendens kunne registreres.

Indberetninger er baseret på de data, vi indhenter fra de elektroniske målere. Det sker centralt, så vi undgår at køre rundt og aflæse målerne. Imidlertid synes modtagelsen af data at være for nedadgående, altså fra færre målere i forhold til starten for 8-9 år siden. Vi har henvendt os til Kamstrup (måler leverandøren) med problemet, men det er endnu ikke kommet til en endelig løsning. Der arbejdes på flere områder for at finde en forklaring. I år skal alle målerne udskiftes eller der skal udtages stikprøver for kontrol. Batterilevetiden er sat til 12-24 år.

Vi har stabile niveauer og godt med vand. Der er tilstrækkelige mængder til rådighed og det viser sig bl.a. ved, at de to vandværker på Maglehøjvej og i Bækager kan supplere hinanden i nødsituationer. Det giver stor forsyningssikkerhed. Forsyningssikkerheden er samtidig et godt argument for bevarelse af den store markbeholder beliggende overfor

vandværket på Maglehøjvej. Der er vand til mindst to døgn for det meste af Hellested by og det kræver ikke pumper og dermed strøm.

På kommuneniveau har jeg tidligere omtalt de såkaldte modervandværker i kommunens vandforsyningsplan. Den er nu under fornyelse og der er fra Vandrådetets side bl.a. peget på nødvendigheden af, at der skaffes finansiering af brugbare forbindelser mellem Hårlev og sydøst på mod Rødvig og opgradering af de eksisterende forbindelser mellem de tre store vandværker i Store Heddinge, Strøby Egede og Hårlev.

Vores vand er godt og overholder alle gældende grænseværdier. Vi skal som ved tidligere generalforsamlinger gøre det klart, at de obligatoriske analyser er meget omfattende og kostbare. På vores hjemmeside findes alle analysereporter og beretninger fra tidligere år.

Set og sket

Som så ofte før har vi fået et antal advarsler i systemet over de elektroniske målere. Der har været en række tilfælde med løbende toiletter, dryppende vandhaner og utætte ventiler. I de fleste tilfælde har vi klaret problemerne med en SMS. Det hænder, at modtageren ikke kvitterer for oplysningen, men dog retter fejlen. Mindre utætheder kan med tid blive til større regninger. I den mere alvorlige afdeling har der desværre været nogle større brud og en enkelt frostsprængning. Den sidstnævnte gav et tab på 45 m³ på to døgn i et privat hjem. På ledningsnettet har vi haft tærede anboringer og ødelagte stophaner. Da vi fik frilagt vandledningen viste det sig hensigtsmæssigt også at udskifte nabotilslutningen. I forbindelse med nyetablering af vandtilslutning blev det nødvendigt at udskifte stophane og dele af hovedledningen.

Ifølge statistikken sker større brud altid en fredag eftermiddag eller søndag aften. Sådan var det også her. På trods af det havde vi ingen problemer med at skaffe kvalificeret hjælp hurtigt. Vi er meget tilfredse med vores entreprenør og VVS for altid at stå til disposition i kritiske situationer. Varslinger af den slags hændelser og af mere fredelige karakter fungerer tilfredsstillende med det relativt nye Blue Idea system. I forbindelse med de nævnte større brud og lukning af vandet fik vi yderst få henvendelser. Det tillægger vi den hurtige og effektive kommunikation med SMS systemet.

Den 12. februar igangsatte vi et såkaldt kalkknuser system, hvor kalken i vandet ikke fjernes, men har den virkning, at kalken ikke sætter sig så kraftigt på overflader og er lettere at "børste af". På baggrund af en tilfredsheds forespørgsel blev vi enige om af etablere systemet. Det kræver ikke vedligehold fra vandværkets side og ikke abonnement.

Til slut skal jeg endnu en gang udtrykke en stor tak til bestyrelsen for et rigtig godt samarbejde og stort engagement.

Tak for det.

Nils Toubro

Hellested d. 25. marts 2025